

ELŐFIZETÉS

ALYBEN ÉS VIDÉKEN

1gy évre — — 100 Lei.

24i évre — — 90 Lei.

4gy negyed évre 65 Lei.

1gy hóra — — 15 Lei.

K

Hirdetések
árcsúlya szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 697.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulvardul Regele Ferdi-
nand I. (József fõh.-ut) 28.

TELEFON-SZÁM 161.

Arad, 1921.

Főszerkesztõ:
Staubert József.

Kedd, március 15.

A budapesti letétek és a hadikölcsön

(Aradi bankigazgató Lapedatu államtitkárnál.)

A bucarestii kormány tudva-
levõleg egy gazdasági missziót
küldött Budapestre különbözõ gaz-
dasági és pénzügyi kérdések el-
intézése végett. A misszió, amely-
nek élén Lapedatu pénzügyi ál-
lamtitkár áll, már régebben meg-
érkezett a magyar fővárosba és
megkezdte tanácskozásait az il-
letékes magyar tényezőkkel. Fa-
ragó Rezsõ, az Aradi Általános
Takarékpénztár vezérigazgatója a
mult héten Budapesten tartózkod-
ott s alkalma volt beszélget-
nie Lapedatu államtitkárrel, a ro-
mán likvidációs bizottság veze-
tõjével. Faragó igazgató, aki
tegnapelõtt jött haza Aradra, az
érdekes találkozásról a következõket
mondotta az *Aradi Közlöny*
munkatársának:

— Felkerestem Lapedatu ál-
lamtitkár urat a Hungária szálló-
ban levõ lakásán, hogy a Buda-
pesten levõ letétek ügyében in-
formációt kapjak tõle. Az állam-
titkár ur igen elõzékenyen fogadott
és kérdéseimre közölte ve-
lem, hogy az erdélyi bankok és
intézmények Budapesten levõ le-
tétjei ügyében tárgyalásokat foly-
tatott Hegedûs Lóránd magyar
pénzügyminiszterrel, aki kijelen-
tette, hogy a letétek kiadásának
elvi akadályai nincsenek és amint
a vagyonváltságról szóló pénzügyi
javaslatát tetõ alá hozza, ezzel a
kérdéssel is foglalkozni fog. A
letétek kérdése szorosan össze-
függ a hadikölcsönkötvények le-
bélyegzésével, amelyet minden
utódállamnak a békeszerzõdés
végleges ratifikálása után bizo-
nyos terminus alatt eszközölnie
kell. Miután ez a terminus még
nem telt el, mondotta az állam-
titkár ur, õ elõterjesztést tett a
bucarestii kormánynak, hogy a
hadikölcsönkötvények lebélyegzé-
sét mindaddig halassza el, amíg
a Budapesten levõ értékpapírok,
így természetesen a hadikölcsön-
kötvények is hazahozhatók lesz-
nek. Ő a maga részérõl e kérdés
technikai részének megoldását
úgy gondolja, hogy amint a fehér
pénzek becserélésénél történt, egy
bankkonzorcium alakuljon, amely
az összes Budapesten levõ letéte-
ket kiváltja és együttesen haza-
hozza.

— Felvettem azt a kérdést
az államtitkár ur elõtt, nem kell-e
tartani attól, hogy a hadikölcsön-

kötvények lebélyegzése úgy tör-
ténik, mint ahogy Csehszlovákiá-
ban történt a nosztrifikálás. Cseh-
szlovákiában ugyanis a hadiköl-
csönkötvényeket 1:1 arányban
nosztrifikálták, vagyis száz korona
névértékû hadikölcsönkötvényért
száz szokol névértékû kötvényt
adnak, de csak olyan föltétel mel-
lett, hogy akinek kötvényét nosz-
trifikálták, annak ugyanolyan ér-
tékû új hadikölcsönt kell jegyez-
nie. Miután a régikötvényekért
csak kötvényeket ad a csehszlo-
vák kormány és az új kötvénye-

kért készpénzt kell befizetnie, igen
sokan vannak, akik hadikölcsön-
kötvényeiket Csehszlovákiában
nem nosztrifikáltatják. Lapedatu
államtitkár ur fejtegetéseimre ki-
jelentette, hogy õ a maga részérõl
nem akar ilyen komplikációkat
elõidézni, hanem az az állás-
pontja, hogy a *pénzbevdltás ará-
nyában* kell a régi hadikölcsönkötvé-
nyekért új kötvényeket adni,
tehát száz korona névértékû hadi-
köcsönkötvényért a román ál-
lam 50 lei névértékû kötvényt ad-
jon. Ezután több olyan kérdést
érintettünk, amelyeknek nyilván-
osságra hozatala még nem ak-
tuális.

Gróf Teleki nem mond le. Andrássy Gyula a forradalomról.

BUDAPEST. A magyar nem-
zetgyûlés legutóbbi ülésén az ál-
lami és társadalmi rend hatályo-
sabb védelmérõl szóló törvényja-
vaslathoz gróf Andrássy Gyula is
felszólt és mindenekelõtt a for-
radalom lélektanával foglalkozott.
Megemlékezett a debreceni eset-
rõl, amelyet szerinte egy politikai
irányzat fújt fel. A kálvinista fe-
lekezetet, amelynek a nemzet
annyit köszönhet, magyar ember
nem sértheti meg.

Gróf Teleki Pál minisztercink
ama hírekkel szemben, hogy õ el-
kedvetlenedett volna, kijelentette,
hogy sem belpolitikai, sem külpo-
litikai tárgyi vonatkozásban el-
kedvetlenedésre nincsen oka. Az
ország lassan és fokozatosan ha-
lad a konszolidáció felé és ennek
folytatása nemcsak Magyaror-
szág, hanem a szomszédos álla-
mok és általában Európa helyze-
tétõl függ.

Megszûnik a hadinyereségadó.

Az aradi kereskedõk köre mint
egy három hónappal ezelõtt me-
morandumot nyújtott be a pénzü-
gyi államtitkársághoz a hadi-
nyereségadó eltörlése végett. A
memorandumra ma kapta meg a
kör vezetõsége a választ. Az ál-
lamtitkárság kimondja, hogy Ro-
mániában a hadinyereségadót az
1918. évi magyar törvények át-
vétele alapján tartották fenn, a
mely szerint csupán az 1917—18
19. évek tekinthetõk hadiéveknek.

Tekintve, hogy ezirányban a ro-
mán kormány mindezeideig nem
adott ki más rendeletet, a *hadi-
nyereségadó szedése az 1921. év-
vel megszûnik*. A válasz közli
egyben, hogy a Románia terüle-
tére vonatkozó összesített adó-
törvények jelenleg már elõkészí-
tés alatt állnak s így ezek meg-
hozatalakor a régi magyar adó-
törvények egészben hatályon ki-
vül helyezõdnek.

Átszervezik a budapesti antantmissziókat.

BUDAPEST. A békeszerzõdés
ratifikálása kapcsán felmerült az
a hír, hogy a jóvátételi bizottság
rövidesen Budapestre érkezik s
ugyanakkor a budapesti fõmegbi-
zottságokat követségekké szerve-
zik át.

Már most megtörténtek az intéz-
kedések, hogy a követségek át-
szervezése idejekorán végbemen-
jen. Az amerikai misszió legha-
marabb veszi fel a normális dip-
lomáciai érintkezést. Az amerikai
misszió átszervezése egy hóna-
pon belül meg fog történni és ápr-
ilis folyamán Grand-Smith fõ-

megbizott már követi minõségben
fogja ellátni Amerika képvisele-
tét. A francia misszióból március
15-én a katonai misszió elutazik
Budapestre. Ekkor távozik a ka-
tonai misszió vezetõje, Hamelin
tábornok és vezérkari fõnöke, gróf
Troismonts õrnagy. A katonai
misszió távozása természetesen
vonja maga után a francia
képviselet átszervezését. Az angol
katonai misszió vezetõje, Gordon
tábornok még mindezeideig nem
kapott intézkedést az angol ka-
tonai misszióra vonatkozólag.

Hirdetmény.

Tisztelettel hozzuk az érdekel-
tek tudomására, hogy a külföld-
re szóló utlevelek láttamozását f.
évi március hó 13-tól kezdõdõleg a
timisoarai 1. sz. Hadosztály Pa-
rancsnoksága eszközli.

Az aradi katonai Parancsnok-
ság csupán a mezõgazdasági mun-
kálathoz érdekében kiállított határ-
átlépési engedélyeket (permise)
láttamozza.

Aradi katonai Parancsnokság.

Károly trónörökös esküvõje.

BUCURESTI. Csütörtökön tin
nepelték Athénben Károly trón-
örökös és Helena görög herceg-
nõ, a görög király leányának es-
küvõjét. A polgári esküvõnél
Antonescu Mihály igazságügyi-
miniszter működött közre. Athén ro-
mán és görög lobogókkal, diadal-
kapukkal disztve fényes látványt
nyújtott. A székesegyház felé ha-
ladó nászmenet óriási közönség
üdvörlésében között vonult el.
Károly trónörökös ottartózkodása
alatt a görög főváros közönsége
elhalmozta szeretetének minden je-
lével.

ATHÉN. A szokatlan rendki-
vüli nagy hideg dacára óriási tö-
megek vonultak fel az utcákra. A
hol a nászmenet elvonult, az ut-
cák fényesen voltak dekorálva.
A polgári esküvõt a trónterem-
ben fél 11 órakor tartották. A fel-
vett okiratok Konstantin görög ki-
rály, Károly trónörökös, Helena
királyi hercegnõ és Antonescu ro-
mán igazságügyi miniszter irták
alá. Tizenegy órakor indult a nász-
menet a székesegyházba a köz-
önség leirhatatlan örömrivall-
gása közepette és fényes kato-
nai parádé kíséretében. Az egész
utvonalon az elhaladó nászmenet
virágokkal borították el. Az
új pár kocsiába tiz fehér galamb-
ot dobtak, amelyek román és
görög nemzeti színû szalagokkal
voltak egybekötve. Az egyházi
szertartást Alexandrie Fotie, az
athéni püspökök segédletével vé-
gezte. A menyasszonyon az a fá-
tyol volt, amelyet Bucaresti vá-
ros küldött ajándékba. Este kil-
encven személyes bankett volt
és egész Athén város fényesen ki-
volt világítva.

A halálraítelt népbiztosok ügye.
Budapest. A halálraítelt volt magyar
népbiztosok ügyében elõterjesztett ke-
gyelmi kérvények folytán az iratok a
Kuriához kerültek. A legfelsõbb bíróság
kegyelmi tanácsa zárt ülésen adott vé-
leményt, azután áttette az aktákat az
igazságügyi miniszteriumhoz, a honnan
azokat legfelsõbb döntés végett Horthy
kormányzóhoz felterjesztik.

Kereskedők panasza.

A Kereskedők Köre közgyűlése.

Az Aradi Kereskedők Köre vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését. Zsufolásig töltötték meg a kereskedelmi kamara termét Arad kereskedői, akik a mai viszonyok közt a legtrikáiban juthatnak ahhoz, hogy bajaik megbeszélése végett összejöhsenek. Főként az árellenőrző bizottság ítéleteit tartották egy idő óta állandó izgalomban a kereskedőket, mert sorra elítéltek igen tisztességes, kétségtelenül jószándékú kereskedőket, akiknek bűnül rótták fel, hogy áruikon a sajnos közismert illegitim költségek vannak, a melyek nélkül azonban a kereskedő árut hozni ma képtelen. Panaszok állandó tárgya az is, hogy míg a rendeletek általánosságban szabják meg a megengedhető haszonszázalékot

A közgyűlés az évi jelentés erre vonatkozó részének meghallgatása után igen élénk vita során azt határozta, hogy kinyomtatja az évi jelentés e részét, feliratban közli panaszait a kormányal és a sajtóval, mert a most gyakorlatban levő eljárás a közönséget nem képes védelmezni, olcsóbb árakat nem tud teremteni, de a hecsületes kereskedelmet tönkre teszi. A kereskedők nem tudnak változtatni sem a pénz árfolyamán, sem a forgalom híján, sem a hitel drágaságán, nem lehetők tehát felelőssé az ezekből adózó általános drágaságért.

A túlzottan lenyomott haszonszázalék, amely mellett a kereskedőknek nem érdemes többé dolgozni

csak azt ered-

ményezhetik, hogy az eddig túlzottan magas kereskedelem is énytelen rejtett utakon biztosítani magának azt, ami nélkül képtelen a működésre, az árak tehát más uton, de ugyanazok maradnak.

Bolgár Lajos a Kereskedelmi és Iparkamara titkára, aki tagja az árellenőrző bizottságnak, rámutatott arra, hogy a rendeletben a kereskedői haszon igen kevés százalékban van meg szabva és így a kereskedők nagyon gyakran önhibájukon kívül kerülnek összetűzésbe a rendelettel. Ezután ismertette a rendeletnek a haszonszázalék számításra vonatkozó részét és felhívta a kereskedőket, hogy a felvilágosítások megadása céljából bármikor forduljanak a Kamarához.

A közgyűlés egyebeként az elmúlt év minden közgazdasági ügyével alaposan foglalkozott. A kereskedők teljesen egységes érdekképviselője elhatározta elvileg, hogy a Kereskedelmi Testülettel egyesül, ha ez magáévá teszi a Kör feltételeit. A kereseti adók ügyében a felszólamlási bizottságtól remélik az adókiptetés második stádiumában kirótt túl magas adók helyesbítését. A közgyűlésen kezdetben Paragó Rezső elnököt, aki egyedül maradt volt a régi vezetőség lemondása után tisztjében. Indítványára Kneffel Lajost, a Körnek évtizedeken át volt kiváló vezetőjét, tiszteletbeli elnökké választották és úgy az ő, mint Hógyi Albert, Keppich Zsigmond és Meer Armin volt elnökségi tagok munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Új elnökké nagy lelkesedéssel választotta meg a közgyűlés Tömör Jent, aki a választmány határozatából már fél éve elnöke a Körnek és meger ünneplésben

volt része eddigi sikeres munkásságáért. Alelnök Domán Sándor lett, ellenőr Klein Sándor és alapítókegondnok Ordelt László.

Elegendik Ausztria tartozásait

LONDON. A szakértői bizottságot vasárnap délután Mayr osztrák kancellár tájékoztatta Ausztria pénzügyi szükségletéről. Ez évben Ausztriának 155 millió dollárra lesz szüksége. Mayr részletes jelentést tett arról, hogy mennyi Ausztria szükséglete különösen gabonában és lisztben.

PÁRIS. Az Echo de Parisnak jelentik Londonból: Az osztrák hatalmak elvben elhatározták a jóvátételi bizottság bécsi szakosztályának megszüntetését, továbbá Ausztria jóvátételi tartozásainak elengedését. Egy-két pénzügyi foglalkozás megbizni, hogy a népszövetség közreműködésével ezek állítsák talpra Ausztriát.

Táviratok a külföldre.

A közlekedésiügyi minisztérium már régebben két rendelete szerint Romániából Ausztriába és Németországba Magyarországon keresztül lehet táviratot feladni. A napokban érkezett meg az aradi vasutigazgatósághoz a bucsu-pesti központ új díjszabályzata. Az újonnan megállapított díjszabályzat szerint a keletre irányuló táviratokat szavanként 1.75 leiben számítják. A Lengyelországba küldött táviratokat Csehszlovákián át, a Görögországba szóló táviratokat csupán Bulgárián át lehet továbbítani. Az európai Törökországba irányuló táviratoknál egy szóért 4 lei 10 banit számítanak fel, míg az ázsiai Törökország területére küldött táviratoknál egy

szóért 5 lei 18 banit kellett fizetni.

Angol nevelési rendszer Romániában.

Tegnap érkezett haza Clujról (Kolozsvárról) Moldován József aradi tanfelügyelő, aki utjának céljáról és eredményéről az Aradi Közlöny munkatársa előtt a következőket mondotta:

A közoktatásügyi államtitkárság Clujon (Kolozsvárt) az összes erdélyi tanfelügyelők részére kurzust létesített, amelyen huszonkét tanfelügyelő vett részt. A tanfolyamon az összes nagyobb európai államok tanügyi viszonyait ismertették velünk s ezután az előadókkal együtt olyan tantervezetet készítettünk, amely a hallottak alapján a leghasznosabb és legpraktikusabb. A legjobbnak bizonyult az angol tanügyi rendszer, amely az általános műveltségre és nevelésre helyezi a főt súlyt. Nagyjában mi is ezt a rendszert fogadtuk el. Az új tervezet miniszteri jóváhagyás után csak a jövő tanévtől kezdve léphet életbe.

Moldován tanfelügyelő egyúttal a tanfelügyelőség hatáskörébe eső iskolák állami segélyének kiutalását is magával hozta. Végül közölte, hogy a tanfelügyelőség hivatalos órái holnaptól, keddtől kezdve reggel 8 órától délután 2 óráig lesznek.

Uj ügyész. Már régebben megírta az Aradi Közlöny, hogy dr. Lichtfusz István ügyész az igazságügyi kormány állami ügyvédé nevezte ki és mint ilyen felmentette az ügyészi teendőktől. Most arról értesülünk, hogy dr. Lichtfusz István megüresedett állását Chitescu volvi horosjenői járáshírával töltik be.

Pusztai színház.

Irta: Szomaházy István.

Esterházy herceg külön színházat tartott a kismartoni kastélyban, kövér bécsi színészek komédiáztak vacsora után uri személye előtt. Haydn frakkban dirigálta előtte a régi operákat, halkabban fogva a tempót, ha öngyméltóságának néha bóbiskolni kegyes kedett s az aktorok épp úgy hozzátartoztak az udvari státushoz, akár a lakájok, a pecérek vagy a parókás zenekari tagok, akik uri ellátásukon kívül a csizmájukat és az atillájukat is a kegyelmes herceg jóindulatának köszönhették. A kismartoni nagyur előtt ez olcsó szeszélyszámamént: a mellényzsebéből akár három udvari színházat fentarthatott volna, hiszen az egy nap jövedelméből is bőven kikerült egy előkelő színház budgetje. Ismertem én azonban gyermekkoromban egy öreg magyart, aki agglegénykép élt egy négyezerholdas pusztá közepén, egy fejedelmiszerű kastélyban, melyhez hasonlókat csak az angol meg a francia képeslapokban lehet látni, egy furcsa, vén-fantasztát, aki száz-

szor érdekesebb színházbarát volt Esterházy hercegnél s akinek némes, finom, ezüstfehér feje még most is idevilágít hozzám gyermekségem romantikájából. Ifjkorában híres asszonybarát volt, az akkori divát szerinti ezer boldonságot követett el egy-egy galán kaland kedvéért s mikor megvénült, külön traktust építtetett a kastélya mellé a színészek számára, akiket személyesen szedett össze a felszerékben és a vidéki színházakban, nem feledkezvén meg egy részeges direktorról sem, akinek az volt az egyedüli kötelessége, hogy éjfélutánig kvaterkássék vele. Furcsa és fantasztikus banda volt ez, mely nap-hosszat az ambituson pipált vagy a szériuskertben kártyázott s este, vacsora után, bajuszt és szakállt ragasztva játszatta egy aranyos szálában Peturt, Bánk bánt és Hamletet, míg a fehérhajú mecénás egymagában ült a nézőtér és savanyuvizes borral kínálta még a szentföldről visszatérő Endre királyt, vagy szeliden és nyugodalmasan elbóbiskolt, mire a színészek gyöngéden felfüggesztették az előadást. Minden színész jó fizetést, finom dohányt és tisztességes ruházatot kapott s

olyan kosztot élt, hogy még a legsoványabbnak is hármas kanonoki tokája nőtt a jölettől. A környékbeli urak egyébről sem beszéltek, mint a pusztai színházról, az asszonyok szívesen lemondtak volna egy-két udvarlójukról, csak hogy egyszer a titokzatos nézőtérre bejuthassanak, de a falusi nábob, akár a híres bator király, egyetlen élőlényt se tűrt meg a színházban s kizárólag a maga gyönyörűségére játszatta végig a sok furcsa darabot, amire még boldogult fiatalságából emlékezett. Volt egy-két klasszikus színmű is köztük, de a legtöbb aféle századeleji rablójáték volt, meg egy sereg Kazinczy-korabeli bohózat, melyeket széplelkű kasznárok fordítottak magyarra, s me leg korcsmaszobákban játszottak először, a részeg parasztok vihogása mellett. Ezeken sirt, derült, kacagott és delectálta magát a különös öreg ember, aki akkora táblát terített naponként az ebédlőjében, hogy egy egész megyegyűlést elláthatott volna.

Egy reggel — ölnyi magas hó volt a kis városban és a férfiak zuzmarás bajusszal jöttek be a sörházba — egy fuvaros azt a hirt hozta, hogy a vén ember szélnek

bocsátotta összes szímeszeit s szénár meg zabot hozdatott a pótlás színházba, melyet százezernyi forintnyi költséggel építtetett. Utóbb kiderült, hogy a színház tulajdonosa primadomája, bizonyos Kocsi-Sebestyén Flóra nevezetű hölgy, egy reggel eltűnt a pusztáról, még pedig egy fiatal gazdasági gyakornokkal, aki bórnapot viselt s afféle pusztai Rommeó hírében állt. Éjszaka tüntek el reggelig, hullt helyük volt, — az éjjeli őrszerint a Balaton felé vették útjukat egy könnyű köcsin, mely másnap üresen érkezett vissza a pusztára. A részeges direktor a reggelinél fitymálva legyintett a husos újjával, a melyen egy hatalmas pecsétgyűrűt viselt.

Nem baj, tekintetes ur, holnap estig olyan művésznőt hozok, amilyet Napoleon császár se látott életében. Szép lesz és fiatal lesz és úgy fogja szavalni Stuart Mária, hogy valamennyien sirva fakadunk a gyönyörűségtől!

A nagyur azonban nem derült föl a szavakra, megfontoltan felhajtotta a kávéját, aztán így szólt:

— Senki se kell, maga Rachel se kell, ma este be fogom csukat-

Pogány József volt népbiztost agyonlőtték

KOPENHÁGA. A Svenska Tagbladet helsingforsi jelentése szerint a Péterváért folyt harcokban Pogány József volt magyar népbiztos is résztvett. A felkelők Pogány Józsefet elfogták és a helsingforsi jelentés szerint azonnal agyonlőtték.

HELSINGFORS. Moszkvában növekszik a sztrájkmozgalom. A vörös csapatok és a sztrájkolók között a harcok napirenden vannak. Moszkvában és máshol a vörös csapatok átpártoltak a felkelőkhez.

KOPENHÁGA. Az ellenforradalom egész Oroszország területén terjed. A munkások azt követelik, hogy szüntessék meg a szovjet-diktatúrát és a hadkötelezettséget. A Don vidékén mindeütt harcolnak.

STOCKHOLM. Az Aftenbladet megállapítja, hogy a Lenin és Trockij uralma ellen irányuló akciót siker koronázta. Bár Pétervár elfoglalása nem jelenti a bolsevizmus bukását, az idő mégis alkalmas arra, hogy a szovjetet megfojtsák.

Nincs hely

Madách Imrének.

BUDAPEST. Madách Imre alsósztrégovai lakásának egész berendezését felajánlották a Petőfi-társaságnak, hogy a kapott tárgyakkal és butorokkal nyisson egy szobát a nagy drámaírónak. Erre vonatkozólag budapesti tudósítónk a következő információkat kapta: A Petőfi-társaság nagy örömmel vette a hírt, hogy a kapott relikviákkal Madách-szobát nyithat. Egyébként is régi vágyunk volt, hogy Petőfi és Jókai kis muzeuma mellett helyet kapjon Madách is. Alsósztrégován mindent úgy hagytak érintetlenül, ahogy a nagy költő halálakor volt. A megbecsülhetetlen ajándékkal azonban nagyon nehéz helyzetbe került a Petőfi-társaság, mert új építkezésre lenne szükség, hogy az emléktárgyakat méltóképpen elhelyezhesse. Ugyanígy állunk a Petőfi-házzal is. A ház, amely Feszty Árpádnak volt a műterme, kicsiny. A Petőfi-társaságnak pedig nincs pénze új építkezésre. A magyar társadalomnak lenne a feladata, hogy gyűjtéssel előmozdítsa a Petőfi-ház kibővítését.

ni örökre a színházat. A kasznár ki fogja fizetni egy hónapi szállásukat, aztán mehetnek valamennyien az orruk után. Estig egyetlen komédiás se legyen itt, mert ma estétől kezdve becsültes öreg ember akarok lenni.

Szerette-e a vén fantaszt Kocsi Sebestyén Flórat, a szép nő volt-e az oka, hogy komédiát csinált magából öreg napjaira, bucsuzó ifjúságának legutolsó fellobbanása volt-e ez a furcsa szerelem, mindezt sohase tudta senki, mert a színészek pátronusából morózus-aggasztán lett, aki paraszt bundájába járt, piritótt szalonát va csorázott pompás ebédlejtében s női személyekkel 96 éves koráig se állt többé szóba, amikor az Urban csöndesen elhalálozott. A színházi szála ma is megvan a pusztán, de az aranyozás lekopott a falakról, a sugályukban egek tanyáznak s a páholok mentén piszkos szecskás zsákok állnak. A falusiak messze elkerülik az épületet, mert az a hír jár felőle, hogy éjjelenként kísértet jár a dongó szinpadon, egy ezüst-fehér és bolondos öreg ur alakjában aki még roskadozó tárdekekkel is görcsösen ragaszkodott a szerelemhez és az ifjúsághoz.

Irodalom és művészet

A színház heti műsora:

Kedd: Taifun. (C.)

Szerda: Ember tragédiája. (A.)

Csütörtök: Lili bárónő. (B.)

Péntek: Farsang tündére. (C.)

Szombat: Az ezüst sirály. (A.)

Vasárnap d. u.: Mánás Miska. Este: Piros bugyelláris. (B.)

Fedák Sári új szereplőre.

Fedák Sári, aki hosszabb idő óta Bécsben tartózkodik, a Josefstadti színházban a Lotti ezredei című vígjátékban lép fel esténként. Legközelebb azonban Fedák Sári szakít a szubrett szerepkörrel és új utakon keresi a dicsőséget, atapsot és az aranyat. A jövő héttől kezdve direkt Fedák Sári számára irt klasszikus pantomimben fogják látni a bécsiek. Az új pantomim, amely exotikus miliőben játszódik, csodálatos szerepet biztosít a primadonnának. Fedáknak párisi és newyorki színházak fényes szerződést ajánltak legutóbb, de egyelőre nem szándékozik elmenni. Egy olasz színházi ügynökség kérdést intézett a művésznőhöz, hajlandó volna-e olasz nyelvű szerepben fellépni. Fedák így felelt: Nemsokára olya valamit játszom, amit minden nyelven meg fognak érteni. Bizony már nem tudom részanni magam, hogy újabb nyelvet tanuljak, hát ezután pantomimekben lépek fel.

A színházi iroda közleményel. A Taifun vendégül. Lengyel Menyhért nagyhatalmú drámáját kedden Szántó Jenő vendégfelléptével ismét meg a drámai együttes. Lindner szerepében Szántó Jenő egyik legjobb alakítását ismeri meg az aradi közönség. — Az Ember tragédiáját tűzte műsorra szerdára a színház igazgatósága. Madách örökbecsű alkotását elsőrangú szereposztásban, parádés kiállításban eleveníti fel a színház. — Poór Lili vendégjátékai Aradon. A cluji (kolozsvári) színház szatiriváló drámai hősnőjét több estére vendégül sikerült megnyerni a városi színház igazgatójának. Poór Lili három estére tervezett vendégfelléptét 29-én kezdi meg a Tolvajban, azonkívül még két híres dráma, a Szerellem vására és Mandarin nagy női főszerepét játsza el Aradon. Az előre látható nagy érdeklődésre való tekintettel a három estére már elfogad előjegyzéseket a színházi pénztár. — Mi kellen a címe a színház legközelebbi prózai újdonságának. A szellemes francia vígjátékot, amely hónapokon át kasszadarabja volt a budapesti Vigszínháznak, a jövő héten mutatja be az aradi színház. — D'Arin opera énekest, a szentpétervári opera volt első basszistáját állandó vendégül leszerződötté Róna színházgató. A hi-

res énekes egyik nagy operában, valószínűleg a Zsidónőben mutatkozik be az aradi közönségnek a jövő héten.

Német Margit és Beregi László. Ezt a két nevet még kevesen ismerik Aradon. Viselőik a Modern Kabaréban lépnek fel esténként, de hamarosan beszélni fognak róluk, mert megérdemlik, hogy beszéljenek az emberek művésztükről. Német Margit istenáldotta tehetséggel felruházott drámai művésznő. Csinos szinpadai alak, bársonyos, zengő az organuma, játéka kiforrott és elmélyed szerepeiben. Egy kis egyfelvonásos drámában megrázó drámai erővel játszott szerepét s ezzel egy csapásra meghódította a kabaré közönségét. Akármelyik színház büszke lehetne arra, ha ez a fiatal művésznő tagjai sorában lenne. Beregi László szintén elsőrangú művészember. A komikum a drámai erővel párosul benne. A kabaré közönsége őt is nagyon megkedvelte. (Ky.)

Szamosi Elza aradi hangversenye. Szamosi Elza, akit az aradi közönség már jól ismer, hosszabb szünet után ismét Aradra jön és itt március 19-én, szombaton este fél 9 órakor a Kulturpalota nagytermében egyetlen opera- és dalestélyt tart. Szamosi Elza, ki Erdély nagyobb városaiban hangversenyezett és nemrég Bucuresztiben az Opera Líriqueben vendégszerepelt, mindenütt óriási sikert aralt. Nagyszerűen csengő hangjával és hihetetlenül nagy énekudásával. Aradi hangversenyt érdeklődés előzi meg. A jegyek kiadása Kerpel könyvkereskedésében a mai napon megkezdődött.

A „Strauss” hangversenyre előjegyzett helyeket csak szerdán délig tartjuk fent.

A Sátán maszkjáról beszél ma mindenki Aradon. Művészi esemény számba megy a Modern Kabaré szenzációs színjátékának bemutatása. Ma mindenki a „Sátán maszkjáról” beszél Aradon, a megrázó hatású, izgalmas cselekményű szindarab művészi hírnevet szerzett Németh Margitnak és Beregi Lászlónak, a kabaré ünnepe két művésztagjának. Ma is színpadra kerül a kabaréban a „Sátán maszkja”, amely mellett a „Szellem” című pompás tréfa, Németh Margit, Biró és Rudas nagyszerű ének- és táncművészei, Kapossy Gizi, Tolnay Dea, Pavlovna Forray, Angelotti akrobata, Auréli román komikus, Fila és Lili román táncosnők, Rudas stb. jobbnál jobb magánszámokkal szerepelnek.

Aukció a képaláíráson. Tegnap egy aukció keretében fejezték be a hévenőt festőművész kiállítását a Közönségi Szálloda télikertjében. Meglepően sokan látogattak tegnap a kiállítást; egész nap telve volt a nagy helyiség, de vásárlás alig történt. A nap folyamán összesen egy kisebb képet vásároltak. Általában Aradváros közönsége nem nagyon érdeklődött a kiállítás iránt, mert mint össze tizenöt kép kelt el. A kiállítást dr. Hoffmann Lajos igazgató Timisoara (Temesvára) vészi.

Páris-Budapest-Bucuressti-Konstantinápoly. Bécs. Párisból jelentik: A magyar kormány a Compagnie Franco-Roumaine de Navigation Aérienne-nek, amely már Páris, Strassburg, Prága és Varsó között megteremtette a légi összeköttetést, engedélyt adott, hogy a postaforgalmat magyar területen is légi járatokkal bonyolítsa le. A légi postaszolgálatot a Páris-Strassburg-Prága-Bécs-Budapest-Belgrád-Bucuressti-Konstantinápoly vonalon vezetik be. Bár a programot csak a jövő évben valósítják meg, a vonal egy részét már az idén átadják a forgalomnak.

Aradmegye új beosztása.

A Bucuresstii belügyminisztérium leküldötte az aradmegyei alispáni hivatalhoz az országnak új vármegyei beosztási tervét és egyben véleményezésre hívta fel az alispánt. Ma délelőtt dr. Befes Jenő alispán elnöke alatt a megyei vezetőemberekből és szakférfiakból ad-hoc bizottság ült össze az új vármegyei beosztás megbeszélése végett. A bizottság felterjesztést intézett a kormányhoz, amely szerint tudomásul veszi, hogy Aradmegye területéhez, amellyel, hogy változatlan maradjon, az ujaradi járás hozzácsatolatik. Közlekedéstügyi és gazdasági szempontból ajánlatos volna, ha Aradmegyéhez csatolnák a lippai járásnak a vízváltótól északra és a Maros balpartján fekvő területének a községeit. A bizottság Aradmegyének a járásokra való beosztását illetően úgy határozott, hogy célirányosnak tartaná, a megyét a következő főszolgabírói járásokra osztanák fel: A pécskai járás, amely a régi pécskai járás területéből állana, azoknak a községeknek, a kivételével, amelyek a régi járáshoz csatolták, továbbá Nagylak község kivételével, a mely a bizottság határozta szerint tizenhatezer lakossággal rendezett tanácsú város lenne. 2. az aradi járás, amely a régi aradi járásból állana a pécskai járáshoz csatolt községek kivételével és az ujszentannai járáshoz csatolt községek nélkül. 3. az ujszentannai járás, amely az aradi, világosi és kisjenői járásokból hozzácsatolt községekből alakulna. 4. a pankotai járás, amely a régi világosi járás egyes községeiből és a tornovai járás és a borosjenői járás egyes községeiből állana. 5. a kisjenői járás, amely a régi kisjenői járást foglalná magában, kivéve az ujszentannai és a borosjenői járáshoz csatolt községeket. 6. a borosjenői járás, amely a régi borosjenői járás területéből állna, a régi tornovai járás és a kisjenői járás egyes községeit is magában foglalná, kivéve azokat a községeket, amelyeket a borossebesi járáshoz csatolnának. 7. a borossebesi járás a régi borossebesi járásból s a borosjenői járás hozzácsatolt községeiből alakulna, kivéve a járás keleti szélén fekvő, nagyhalmágyi járáshoz csatolt községeket. 8. a nagyhalmágyi járás a régi nagyhalmágyi járás területével, a borossebesi és nagyhalmágyi járáshoz hozzácsatolt községek kivételével. 9. a radnai járás a régi radnai járás területéből állna hozzácsatolva még Györök és Kúvin községeket. 10. az ujaradi járás és 11. a lippai járás.

HIREK.**Tizenhárom millió —
Napoleon iróasztaláért.**

Megemlékeztünk arról a nagyszabású aukcióról, amely most fejeződött be a bécsi Pálffy-palotában néhai Pálffy János hagyatékának elárverésével. Az utolsó napon eladásra került Napoleon híres íróasztala, amelynek becsértéke négy millió, kikiáltási ára pedig 3 millió korona volt. Az íróasztalt báró Reitzes bankár vette meg 13 millió koronáért. Az íróasztalra több francia is licitált, köztük a párisi Societé Generale muzeumának igazgatója. A nyolcmilliónál Reitzes és a francia muzeumigazgató már egyedül voltak, a többiek nem bírták tovább a versenyt. Végül is Reitzes kapta meg az íróasztalt.

— Glatfelder püspök Aradon. Dr. Glatfelder Gyula Timisoara (temesvári) megyéspüspök Aradra érkezett, hogy az ifjuság szokásos lelkigyakorlatain részt vegyen. A püspök csak rövid ideig marad Aradon.

— A forgalom Románia és Ausztria között. A Románia és Ausztria közötti zárt vonatok közlekedésére vonatkozólag ma új távirati értesítés érkezett az aradi kerületi vasútigazgatóságához. A távirat szerint a vonatok ezenül is Magyarországon át és a már kiadott körlevél szerint fognak közlekedni s csupán azt a kiegészítést tartalmazza, hogy a szállítványok kísérete is meg van engedve. A szállítóknak a kíséretre vonatkozó engedélyt mindig a kerületi vasútigazgatóságtól kell beszerezniük.

— A bécsi antiszemita kongresszus. Bécs. Az antiszemita kongresszuson Kmosko egyetemi tanár budapesti kiküldött azt indítványozta, hogy az árjanepek egymásközött bizonyos tréga deit kössenek az Alliance Izralitevel szemben. Vasárnap délelőtt Bécsben antiszemita-tömegtüntetés volt.

— Tisztán kell tartani a pályaudvarokat. A közlekedésügyi miniszterium a napokban értesítést küldött az aradi vasútigazgatóságnak, amely szerint a miniszterium ellenőrző közegei az összes vasúti pályaudvarok tisztántartását a közeljövőben a legszigorúbban fogják ellenőrizni.

— A vasúti orvosok díjazása. A felvételekre kerülő CFR alkalmazottakat ezideig a pályatorvosok vizsgálták felül, amely orvosi működésért az államvasutak számájára 5 lejt számítottak fel. A CFR vezérigazgatósága ezt most eltörölte azzal az indokkal, hogy a pályatorvosok mint CFR hivatalnokok rendes fizetést kapnak és így ők ezt az orvosi vizsgálatot a jövőben ingyen kötelesek megadni. A pályatorvosok külön díjazását így máától kezdve nem folyósítja a CFR vasúti igazgatósága.

— Az Aradi Hírlap március 24-én től megjelenik.

— Széchenyi István irodalmi hagyatéka. Budapest. A Magyar Történelmi Társulat elhatározta, hogy Magyarország ujjabkori története forrásainak közzététele során kiadja gróf Széchenyi István összes munkáit. Az egész sorozat a tervezet szerint mintegy huszonöt kötetre fog terjedni. Elsőnek azt az érdekesítő anyagot fogja közzétenni, amelyet Károlyi Árpád a bécsi állami levéltárban csak nemrég fedezett fel, s amely Széchenyi dőblingi irodalmi hagyatékát tartalmazza két kötetben. A két kötet hozzávetőleg ezer oldalra terjed.

— Vívóverseny Aradon. Érdekes vívóverseny folyt le vasárnap délelőtt Aradon, a Gloria-egyesület rendezésében. A versenyen az összes aradi sportegyesületek résztvettek. A legérdekesebb a kardverseny volt, amelynek négy értékes tiszteletdíjából hármat az Aradi Atlétikai Club versenyzői nyertek. A kardverseny első díját Rezes (AAC), második díját Nichi dr. (Gloria), harmadik díját Dobiz (AAC), negyediket Sebes (AAC) nyerte. A törvívásban első Schuller (AMTE), második Moldován (Gloria), harmadik Meer (AAC) lett. Vasárnap délután vívóakadémia volt, amelyen Pellegrini G. vívótanár vezetése mellett, a délelőtti verseny résztvevői a klasszikus vívást mutatták be.

— A „Hamburg-Amerika Linie“ új romániai vezérképviselője. Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a „Hamburg-Amerika Linie“ vezérképviselőjét átválasztottam és sikerült nagyszerű összeköttetéseket szerezniem oly irányban, hogy a nagybecsű utasoknak kényelmes és kellemes utat tudok biztosítani. Folyó évi április hó 1-én és 8-án indul az első utastranszport Timisoaráról (Temesvárról) ezért felkérem azokat az ügyfeleimet is, akik Amerikába szóló hajójegyeiket már megváltották, hogy legalább 5 nappal a transzport indulása előtt sziveskedjenek irodámban megjelenni, hogy a szükséges felvilágosításokkal ellássam őket és hogy részükre egyidejűleg kényelmes III. osztályú kabinijegyekről gondoskodjam. Az Amerikába való utazáshoz szükséges az utlevélnek az amerikai, Jugoszláv, osztrák és magyar követségek által való láttamoztatása, melynek megszerzésében a legmesszebbmenő keresztülvitelt már előre is biztosíthatom nb. üzletfeleimnek. Tekintve, hogy a „Hamburg Amerika Linie“ a legkényelmesebb, legrovidebb és legolcsóbb utirány, — hetvenkét óráig tart az út — ezért érdekében áll minden utasnak irodámat közelebbi felvilágosítások megszerzése céljából felkeresni, mely esetben mindenkinek a legmesszebbmenő előzékenységgel tanúsítása mellett nyújtom a szükséges felvilágosításokat. A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri: A „Hamburg Amerika Linie“ timisoarai (temesvári) vezérképviselője: Lazarovitz ügynökség.

— A Petőfi-társaság új tagjai. Budapest. A Petőfi-társaság vasárnapi tagválasztó gyűlésén gróf Apponyi Albert tiszteletbeli, Végvári Sándort, Géczy Istvánt, Hevessy Sándort, Petri Mórt, Komáromy Jánost és Szalhmáry Istvánt rendes, Tomory Jenőt pedig kültagnak választotta meg.

— Faludi hipnotizőr meghalt. Dr. Faludi Miklós hipnotizőr, ki Aradon is nagy sikerrel aratott estélyeket, Clujon (Kolozsváron) az egyetemi klinika tüdőbeteg osztályán ma meghalt.

— Budapesten elfogott bucaresti sikerkasztó. Budapest. Több bucaresti kereskedő feljelentette Rubel József 24 éves bucaresti kereskedőt, hogy a rabított 16 ezer dollárral megszökött. A bucaresti rendőrség megkeresésére a budapesti államrendőrség megindította a nyomozást és sikerült elfognia Rubel Józsefet, akinél három millió koronát találtak. A többi pénzt magánzemélyeknél, bankoknál és tőzsdebizományosoknál helyezte el. A rendőrség őrizetbe vette Kirz Jenő budapesti ügyvédet is, aki ellen az a gyanu, hogy tudomása volt Rubel pénzének eredetéről.

— Halálozás. Ifj. Runge József a volt 33. gyalogezred tartalékos főhadnagya e hó 10-én Borossebeseen meghalt. A temetés péntek délután nagy részvétel mellett folyt le.

— A kijavított autó. Koller Pál aradi mérnök feljelentést tett a rendőrségen a Rapid sibiui (nagyszabasi) cég ellen. Koller 1920. szeptemberében Szelmának, a Rapid igazgatójának 10 ezer koronát adott át, hogy automobilját kijavíttassa. Koller kérte a cégtől az átadott 10 ezer korona elszámolását, de a cég a pénz visszafizetését megtagadta.

— Felhívás. Tolongás ekerülése és részben a várható bevétel iránti tájékozódás céljából a városi Maros-fürdő ez évi idényére bérletjegyek és kabinbérlet váltására felhívjuk a közönséget. Az árak a következők: Fürdő bérlet 60 lei. 18 éven aluli gyermekeknek 40 lei. Kedvezményes bérlet 30 illetve 20 lei. Porond fürdő és fürdő bérlet átkeléssel 100 lei. 18 éven aluli gyermekeknek 80 lei. Kedvezményes bérlet 50 illetve 40 lei. Nagy kabin 8 bérletre 200 lei. Kis kabin 5 bérletre 100 lei. A múlt évi kabin bérlet ki. hó 30-ig tartoznak bérleteiket kiváltani ellenesetben a kabinbérletek új jelentkezők között, a jelentkezés sorrendjében adatik ki. Részletes felvilágosítást a mérnöki hivatal hétköznapokon 10—12 óra között ad. Egyelőre csak 1200 bérlet adatik ki. A városi tanács.

— Szezonnyitó football mérkőzés volt vasárnap délután az AAC. Török Gábor utcai sporttelepén. Az AMTE 4:1 (2:1) arányban győzelmeskedett a tartalékkal szereplő Törökvs felett. A vezető gólt a Törökvs lötte az első félidőben, amelyet az AMTE Rónay szabadrugásával kiegyenlített, majd Szabó által a vezető gólt is megszerezte és a góljainak számát a második félidőben Stoffa és Szabó lövéseivel sikerült négyre szaporítaniok. Lengyel Károly (ATE) jó bíró volt.

— Garázda legények. Három mikelakai fiatalember ma délután egy óraker Ujmikelakán ittas állapotban garázdálkodott. Magánlakásokba berontottak és tettleg bántalmazták az otlevőket, többeket súlyosan meg is sebesítettek. Majd bementek Szelezsán Pál korcsmárhoz, akitől italt kértek. Szelezsán nem akarta kiszolgálni az ittas embereket, erre bojrányt csináltak, véres kézzel benyultak a puldon elhelyezett ételekbe. Amikor Szelezsán követelte, hogy távozzanak, őrült kezdtek őt. Erre Szelezsánnak a fia az apja segítségére sietett. A legények egyike nekirohant és egy késnek a nyelével ütni kezdte. A fiu bezaladt a szobába, egy revolvert hozott ki. Mikor visszajött, az apját vérbe fétrenge találta a földön. A három garázdálkodó legény már elmenekült. A mikelakai rendőrökkel utánuk szaladtak. Az egyiket sikerült elfogni. Majd ennek a segítségével kutatják a többi. Szelezsán Pál állapota nagyon súlyos, mert tüdőszúrás érte. Beszállították az aradi kórházba.

— Az aradi Vasutas Sport Egyesület első csapata tegnap délután Timisoarán (Temesváron) a Kinizsi I. csapatával szépszámu közönség előtt mérkőzést rendezett. A meeting 2:0 eredménnyel végződött s a második gólt a második félidő végén rugta be a Kinizsi csapat. A revans mérkőzést valószínűleg Aradon fogják megtartani.

— Rendőri hírek. Hetényi József feljelentést tett férje ellen, aki őt megverte és a butorait a lakásából elszállította. — Raicu Demeter feljelentést tett a rendőrségen, hogy ma éjjel behatoltak istállójába és onnan két lovat 20 ezer lei értékben elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

**Nyoleszáz
hamis dollár.**

(Érdekes valutacsallás egy bukaresti bankban.)

Bucuresti. A strada Lipsocanin levő Banca Faucher kárára igen érdekes valutacsallást követtek el. Három nappal ezelőtt egy elegáns ur jelent meg a magánbankban, sarga irattaskával a kezében. Lírát óhajtott vasarolni, s az ártomány körül kevés eltérés mutatkozott csak a vevő és a bank között, amikor belépett a bankba egy horvát es levelet kézbesített az illető urnak. Mikor az idegen a levelet átutolta, megesen jelentette ki, hogy 100 ezer lea helyett, az összegnek megfelelő dollár bankjegyeket kell vasarolnia. Csakhamar itt is kezebe volt az aktu. Haromezer dollárt vasarolt az idegen, s a táskaból eloszedte a dollár edonerteket 210 ezer leit. A dollárkötegeket a vevő átolvastta, aztán úgy, ahogy volt, a bank papírszalagjával átkötött dollárkötegeket beakta a táskabá. Egy negyedóra sem múlt el, az idegen ismét megjelent es kérte a bankot, hogy miután a dollárokat kioldották akarja vissza, cseréjek be a kötegeket, amelyekben 20 és 50 dolarusok vannak — a megfelelő kioldozatot megfizeti — 100 dolláros bankjegyekre. A tisztviselő, akit a pénz átvelelve megdiztak, a meg eredeti szalagokkal ellátott kötegeket átvette es megoldvasta. A haromezer dollárból egyetlen bankjegy sem hiányzott, s az ezredolarusokat kiadták az idegennek. Másnap azonban kellemetlen meglepetésre ebredt a bank. Ismét vevő érkezett dollárra, s amikor ez a vasárió átutozta a neki eladott egyik köteget, 850 hamis dollárt talált benne. Sietve előszedtek az előző nap kiadott többi kötegeket, s összesen 850 dollár hamis bankjegy húzódt meg bennük. A bank megtette az ismeretlen valutacsalló ellen a feljelentést.

Hock Jánost letartóztatták.

Róma. Nápolyban péntek este letartóztatták Hock Jánost, akit gróf hárolyi Mihály kitiltása óta tartóztatnak. Hock János amerikai úlevéllel és egy előkelő vatikáni személyiség ajánlólevelével Amerikába készült. Letartóztatásakor azt vallotta, hogy régi barátság miatt Károlyihoz, de a kommunistákhoz semmi köze. A forradalomban köztársasági érzelmei folytató a Habsburgok ellen küzdött. Nyugodtan kijelentheti, hogy nem tudja megérteni üldözését. Utópodgyászát át fogja vizsgálni a hatóság.

Közgazdaság.

Aresés.

Ma jött haza Aradra rövid budapesti tartózkodása után egy iteni előkelő személyiség, aki Magyarország pénzügyi viszonyairól a magyar főváros gazdasági életéről a következőkben számolt be az Aradi Közlöny munkatársának: — Magyarország gazdasági helyzete az utolsó három hónap alatt nagyot változott — belülről. A munkásokat újabb a gyárakban kielégítően fizetik, a magyarországi legkülönbözőbb gyárak így feltűnően megnövekedett üzemmél működnek. Az idegen valuta esése azt eredményezte, hogy ma Budapesten a kézenlevő idegen valuták a napi kurzuson alól is csak rendkívül nehezen lehet tudni. Budapesti tartózkodásom alatt egy ízben alkalmam volt beszélni Krausz Simonnal, a magyar főváros bankéletének kétségkívül még ma is legkiemelkedőbb személyével. Szerinte a magyar korona folyótton emelkedését nem csupán Hegedűs Loránd pénzügyminiszter radikális pénzügyi reformjai vonták maguk után, hanem az a magyar belpolitikai viszonyok fokozódó konszolidálásának a természetes következménye.

Az árak mindenben a korona javulásának megfelelően szabályozódtak. Cukor, hus, zsír, és az egyéb közszükségleti cikkek általában 30—40 százalékos esést mutatnak.

A külföldi tőke már feltűnő nagy érdeklődést mutat a magyar pénzintézetek és nagyvállalatok iránt, ami a magyar tőkeforgalom szembetűnő fellendülését eredményezte. Fával szénnel mondhatni teljesen el van látva Budapest, porosz szén állandóan és nagymennyiségben érkezik Magyarországra. A fára azonban detailhan még erősen tartja magát, amennyiben egy mászsa fához 250—300 koronán alul nem lehet hozzájutni. A bankélet élénk, csupán a kereskedelem pang. Budapesten ugyanis a közlekedésben újabb áresést várnak. Magyarország pénzügyi világának központjában ma az Angol-Magyar Bank áll, amely a vidéken eszközölt nagy tőkebefektetéssel rendkívül kiszélesítette hatáskörét.

= A valutapiac. Bucuresti. március 14. Dollár 73 és fél. marka 122 bani. Arad és Timisoara (Femesvár), március 14. Dollár 73 és fél. marka 122 bani.

= S6 kiosztás. Értesítjük a közönséget, hogy a hatósági cikkek a árusító kereskedők után az élelmiszerjegyek V. számú vegyesszelvénye ellenében fejadagoként 5 kg. örölt söt osztonk ki, melynek ára adagoként Lei 4.50 papircsacskó nélkül. Felhívjuk az I., II., III., IV. lisztkerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 15-én, az V. VI. VII. lisztkerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 16-án, a VIII., IX., XI. és XII. lisztkerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 17-én s6utalványaik kiváltása végett a közlelmezési hivatalban (Kulturpalota) jelenjenek meg. Közlelmezési hivatal.

Hadsereg-főfelügyelő és tüzoltó.

Az egyik brünni lap írja a következő kis históriát Macharról, a cseh hadsereg főfelügyelőjéről, aki különben ismert nevű cseh költő. A generális a prágai Wilson-pályaudvaron megszólított egy egyenruhás embert, mert ez nem tisztelgett előtte:

— Nem olvasták fel önnek a katonai tisztelgésről szóló új rendelkezést?

— Nem, felelte az uniofrmisos ember.

— Akkor kérem, máskor szalutáljon. Én Machar hadsereg-főfelügyelő vagyok és nem személyemnek követelem a tiszteletet, hanem rangomnak. Ugy, ahogy én megismerem a ruhájáról, hogy ön katona, ugy önnek is tudnia kell, hogy én tiszt vagyok.

— Bocsánatot kérek, felelte hebegve a megijedt ember, én nem vagyok katona, hanem — tüzoltó.

A generális e kijelentésre szó nélkül tovább sietett.

A III. osztályu ke eseti adó.

A III. osztályu kereseti adó folytatolagos tárgyalása folyó hó 16-án, szerdán a következő sorrendben fog történni: Bartlenszky Ödön, Bíró János, Gerber Mátyás, Reinhart Fülöp asztalosok, Friedmann Zsigmond, Steinberger Samuel, Horváth János aprított tüzi-fakereskedők, Flamm Lajos agyag pipa iparos, Reich Henrik ásványolaj kereskedő, özv. Szabó Ferencné, Konrad Jakab baronfikereskedők, Kalmár Endre, Funkestein István, Brasch Elemér pénzbevéltők, Igri Serici és társa bankház, Bogsán Lajos bádigos, Bányai Mihály borbély, Fischer Izidor bélyegkereskedő, Czako Lajos, Kayser Elekné, Kodrumár György, Tassin Andrásné, Ottlakán Milos, Biri Péter, Ardelean György bérkocsisok, Barna János bolgár kertész, Holtzer és Földes, Burger Lipót, Brunhuber Kálmán, Papp László borkereskedő, Domokos Károly bognár, Kirschner Jakab, Merkler Pál és társai Plesch Alfréd borkereskedők, Orbán István butorkereskedő, Roth József, Csikesz Béla bogegások, Matuz Béla, Molnár Mátyás, Kovács Kálmán, Szücs Ferenc, Bóné Mihály, Takáts István, Vékony Sándor, Vocskó Mihály, Balázs

György, Nagy Andrá, Náfrádi György, Veszprém István, Bakocsi Pál, Komlódi Pál, Boromboszin Radoja, Szegedi Mihály, Stuber István, P. Szász Ferenc, Szekeres Lajos, Hasai István, Kozma Mihály, Kocsis Antal, Kovács György, Domokos János, Benkő Pál, Sáfány András, Tóth Miklós, Tapaszó Pál, Fuchs András, Csekő Antal, Horváth György, Kovács István, Rajki József, Kohajda János, Öszer József, Köles Mátyás, Mészáros János, Greivetty György, Simandán Márton, Csonka Gábor, Tóth Sándor, Kiss János, Nyári János, Zdrubka József, Igrisan Manuilla, Kereszturi Mihály, Mihály József földbérlok.

Sztrájk a robogó vonaton.

A Berliner Tageblattban olvasuk ezt a különös történetet: A berlin-kölni D-vonat utasaira nagy meglepetés várt a minap, a mikor Berlint elhagyva, az étkezőkocsiban el akarták foglalni helyüket. A személyzet senkit sem bocsájtott be a robogó étterembe, kijelentette, hogy nincs ebéd, senkit nem szolgál ki, mert sztrájkba lépett. A sztrájkot azzal okolták meg, hogy az étkezőkocsi-társaság üzemi tanácsa kiadta a jelzőt a munka beszüntetésére. Az utasok körében nagy elkeseredés támadt, annál is inkább, mert a legnagyobb részük nem gondoskodott utaválóról, de meg aztan nem is akart éhezni Kölnig. Az izgatott hangulatban az éhes publikum teljesen elvesztette higgadságát és csaknem tettelegességre került már a sör, amikor a legkritikusabb helyzetben egy erélyes utas vette kezébe az ügyet. Utitársaival összesugott és hamarosan megválasztották az étkezőkocsi közönségének üzemi tanácsát. Ez az üzemi tanács az utasok nevében a sztrájkoló személyzetnek ultimátumot adott át, a mely szerint abban az esetben, ha a már elkészült ebédet azonnal fel nem szolgálják, az utasok birtokukba veszik az étkezőkocsit. Minthogy a hangulat mind fenyegetőbbé vált, a személyzet megadta magát és öt perc múlva már a fehér zubbonyos pincérek fürgén hordták körül a rántott kecségét vajjal.

Mozl.

Amerikai drámai filmek az Apollóban és Urániában A mozi-színházak igazgatóságai, hogy változatosabb legyen a közönsége szórakozását, három napra megszakította Judex filmjének vetítését és az amerikai filmpiac legfrissebb újdonságait mutatja be e napokon. Az Apolló színházban bemutatott amerikai dráma címe: Bűszkeség ördöge, amely John Hawels híres regénye nyomán készült. Társadalmi dráma ez a film, de egészen eredeti miliőben játszódik s az igazi amerikai mérelek érvényesültek a cselekmény feldolgozásában. Megkapó jelenetek teszik változatosabbá ezt a gyö-

nyörű filmet, amelynek meseszövege a hétközi premieren szinte lenyűgözte a közönséget. Az Uránia színház „Ragadozó madár” cím alatt mutat be egy tipikus amerikai drámát. Az amerikai aranyások előttiünk alig ismert életéből élénk előtűnnek érdekességek és színes képek. A dráma történetét tisztán romantika szövi át s oly megható, hogy egy-egy jelenete szinte könnyekkel esal a néző szemébe. A tájak, amelyek keretül szolgálják a drámának, kellemesen hatnak a nézőre, aki alig tud betelni a kép érdekességével és szépségével. A főszerepet Mary Paterson, az Európában is oly nagy népszerűségnek és közkedveltségnek örvendő mozdíviva játsza.

A szerkesztésért
KÁROLY JÓZSEF
felel.

NYILTÉR.

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Alulírottak ugy a saját, valamint az összes rokonok, és nevésük és barátok nevében tájékoztatom, hogy a felejtételeken jó fiu, unoka

ifj. Runge József
vált os. és kir. (33 ik gy. ezredbeli)
tartalékos f. hadnagy

f. hó 10-én délelőtt 9 ór kor, életének 31-ik évében jobblétre szenderült.

A megboldogult földi maradványait f. hó 11-én délután 1/5 órakor a román. kath. egyház szertartásai szerint a borosobesi sírkertben helyezték örök nyugalomra.

Az ongesztelő szent-mise áldozat a megboldogult lelkiüdvéért f. hó 12-én délután 9 órakor a borosobesi román. kath. templomban az Urnak bemutatott.

Béke poraira!
Borosobes. 1921. március hó 11.

Runge József és neje szül. Kintzig Mária szülei, Dvorzak Iduka menyasszonya, Kintzig János és neje szül. Schenk József nagyszülei, Steiner János és neje szül. Runge Anna és családja, Kintzig Viktor és neje, nagybátyja és nagynéje. 1059

STRAUSS 23 STEINER
HANGVERSEN Y.
Jegyek Blochnál: 15—20—25—30—40
—60—80—Lei árbán. 1071

Prefectura Politiei Arad, Sectia Administrativa.
Nó. 1309—1921.

HIRDETMENY.

Az utóbbi időben gyakori esetekben fordul elő, hogy a háztetokről, leveleztetőcsövön csatornák oly rossz állapotban vannak, miszerint ennek folytán esőzések, vagy hóolvadás idején a víz a járókelőkre folyik.

Eltételezve, attól, hogy a fenti esetek a járókelőkre nagyon kellemetlenek és esetleg a ruházatban is anyagi kárt okoznak, azonkívül az utcai járdákat is nagymértékben rongálják.

Felhívom emélfogva Arad város ház tulajdonosait és házigazdáit, miszerint a házaikon levő esővíz levezető csatornákat 30 napon belül annál is inkább hozassák rendbe, mivel ellenkező esetben az erre vonatkozó szabályrendelet értelmében ellenük a kihágási eljárást meg fogom indítalni.

Arad, 1921. március 5.

(ss) Grilla Ovidiu
Prefectul Politiei.

Fafűrészelés

jutányos árbán vállalunk.
Előjegyzést elfogad: 1031
PRINZ és HAMMER,
autogara, utv. Re. Ferd. Bros B. tér 2.

